

Jag har ansett, att ett utförligare omnämmande av detta massuppträdande kunde vara av intresse, därför att arten i sommar även nere i Mellaneuropa haft ett verkligt svärmningsår. I numret för den 19 okt. av »Internationale Entomologische Zeitschrift» skriva ej mindre än tre författare, hrr WARNECKE, BRASTER och KUNZE härom. Den förstnämnde omtalar, att fjäriln redan kring den 11 maj rapporterats från olika platser massvis uppträda i Schweiz, några dagar senare visade den sig i Sydtykland, vid pingsttiden överallt i Mellantyskland och i slutet av maj och början av juni hade den nått Nordtyskland. BRASTER berättar om tistelfjärilns talrika förekomst i maj—juli vid Ingolstadt och Nürnberg i Bayern, där under de senaste 10 åren endast spridda exemplar kunnat träffas, och anmärker, att även här alla ex. voro så avflugna, att de syntes honom värdelösa för hans samling.

Det mest imponerande massuppträdandet har antecknats av KUNZE, som dels iakttagit fjäriln i stor mängd i juni vid Baranowitschi i Västryskland men huvudsakligen vid byn Darewo. Byn har legat i ostfrontens eld och gått upp i lågor, och i ruinerna frodas nu en yppig flora av *Arctium*-, *Carduus*-, *Chrysanthemum*- och *Matricaria*-arter. Bland dessa flög tistelfjäriln den 11 aug. i tusental och så tät, att ofta 20—30 stycken samtidigt klängde sig fast på samma kardborrestånds blomkorgar.

Sedd i detta sammanhang är uppgiften om massuppträdandet i Vällinge, synes det mig, av större värde än den blotta notisens, och vi ha ett nytt vittnesbörd om att våra tistelfjärilar endast äro ett vagabonderande främlingsfolks sista spillror, som med dräkten i trasor efter långa vägars vedermodör förirrat sig hit upp. Ett fåtal avkomlingar ha de visserligen lämnat efter sig, varom de nykläckta septemberindividen vittna, men om några av dessa förmå uthärda vår nordiska vinters köld, är ju mer än ovisst.

Malmö i okt. 1918.

Einar Wahlgren.

Nya fyndorter för skalbaggar. — Här angivas fyndorter, där skalbaggar insamlats av undertecknad, i den mån de avvika från dem som angivits i THOMSONS »Skandinaviens Insekter».

<i>Bembidion minimum</i> , F. — Hindås. Vg.	<i>Hydrophorus Halensis</i> , F. — Jonsered, Vg.
<i>Harpalus Frölichii</i> , STURM. — Borås, Vg.	<i>Hydrophorus griseo-striatus</i> , DEG. — Törnskär, Stockh. Skärg.; Väners Skärg., Värml.
<i>Omorphron limbatum</i> , F. — Borås, Vg.	<i>Hydrophorus nigrita</i> , F. (<i>glabellus</i> , TH.). — Krämö, Stockh. Skärgård.
<i>Haliphus transversus</i> , THOMS. — Linasundet, Upl.	

- Hydroporus melanarius*, STURM. — Hindås, Vg.
- Hydroporus striola*, GYLL. (*vittula* ER.). — Råppe, Smål.
- Eriglenus abbreviatus*, F. — Hindås, Vg.
- Laccobius minutus*, L. — Vänerns Skärg. Värml.
- Helophorus tuberculatus*, GYLL. — Askim, Vg.
- Helophorus æneipennis*, THOMS. — Askim, Vg.
- Cafius xantholoma*, GRAV. — Sandhamn, Stockh. Skärg.
- Philonthus chalcus*, STEPH. (*succicola* TH.). — Hindås, Vg.
- Remus cinerascens*, GRAV. — Alvesta, Smål.
- Gabius trossulus*, NORDM. — Borås, Vg. Alvesta, Smål.
- Microsaurus lateralis*, GRAV. — Fjärås, Hall.
- Raphirus picipes*, MANNH. — Hindås, Vg.
- Raphirus nigriceps*, KR. — Hindås, Vg.
- Raphirus scintillans*, GRAV. — Hindås, Vg.
- Othius myrmecophilus*, KIESW. — Göteborg.
- Leptacinus formicetorum*, MÄRK. — Hindås, Vg.
- Stenus excubitor*, ER. — Alvesta, Smål.
- Stenus nigrassatus*, ER. — Sandhamn, Stockh. Skärg.
- Stenus melanarius*, STEPH. (*nigripalpis* TH.). — Alvesta, Smål.
- Stenus impressus*, GERM. — Hindås, Vg. Göteborg.
- Myrmedonia cognata*, MÄRK. — Göteborg, Sandhamn, Stockh. Skärg.
- Baryodma succicola*, TH. (*sparsa* HEER.). — Hindås, Vg.
- Baryodma bipustulata*, L. (*nitida* GRAV.). — Gotska Sandön.
- Polystoma obscura*, GRAV. — Sandhamn, Stockh. Skärg.
- Thiasophila angulata*, ER. — Hindås, Vg.
- Gnypeta carbonaria*, MANNH. (*labilis* ER.). — Göteborg.
- Dilacra luteipes*, ER. — Hindås, Vg.
- Oxygoda lividipennis*, MANNH. — Göteborg.
- Oxygoda vicina*, KR. (*umbrata* ER.). — Göteborg och Vänerns Skärg., Värml.
- Bessopora annularis*, MANNH. (*helvola* ER.). — Göteborg.
- Acrotone aterrima*, GRAV. — Släp, Hall.
- Acrotone pygmaea*, GRAV. (*obfuscata* GRAV.). — Svenljunga, Vg.
- Acrotone subsinuata*, ER. (*finetaria* TH.). — Göteborg.
- Acrotone parva*, SAHLB. (*pilosiventris* TH.). — Sandhamn, Stockh. Skärg.
- Acrotone orbata*, ER. — Ullared, Hall.
- Acrotone orphanana*, ER. — Släp, Hall.
- Acrotone laticollis*, STEPH. — Sandhamn, Stockh. Skärg., Hindås, Vg, Alvesta, Smål.
- Ocalea picata*, STEPH. (*castanea* ER.). — Göteborg, Sandhamn, Stockh. Skärg.
- Atheta luridipennis* MANNH. (*producta*, REY.). — Göteborg.
- Atheta melanocera*, THOMS. — Hindås, Vg.
- Atheta debilis*, ER. — Alvesta, Smål.
- Atheta trinitata*, KR. — Göteborg.
- Atheta xanthopus*, THOMS. — Göteborg.
- Atheta pilicornis*, THOMS. — Göteborg.

- Atheta divisa*, MÄRK. (*aridula* THOMS.) — Göteborg, Vänerns Skärg., Värml.
- Atheta zosteræ*, THOMS. — Göteborg.
- Liogluta microptera*, THOMS. — Pixbo, Hindås, Vg.
- Liogluta oblonga*, ER. — Göteborg.
- Liogluta longiuscula*, GRAV. (*umbonata* ER.) — Göteborg.
- Anotylus complanatus*, ER. (*depressus*, GYLL.) — Hindås, Vg.
- Tachyporus solutus*, ER. — Hindås, Vg.
- Tachyporus pusillus*, Grav. — Hindås, Vg.
- Conosoma fuscum*, ER. — Pixbo, Vg.
- Olophrum fuscum*, GRAV. — Borås, Vg.
- Etheothassa concinna*, MARSH. — Hindås, Vg.
- Megarthus sinuaticollis*, BORS. — Fjärås, Hall.
- Megarthus denticollis*, BECK. — Göteborg.
- Anisotoma humeralis*, TH. (*cinnamomea* PANG.) — Fjärås, Hall.
- Anisotoma punctulata*, GYLL. — Göteborg.
- Anisotoma furva*, ER. — Hindås, Vg.
- Sciodrepa fumata*, SPENCE (*scitula*, ER.) — Hindås, Vg.
- Trichopteryx intermedia*, GILLM. (*lata*, MATTH.) — Hindås, Vg, Furusund, Stockh. Skärg.
- Trichopteryx brevis*, MATTH. — Hindås, Vg.
- Trichopteryx bovina*, MOTSCH. — Hindås, Vg.
- Trichopteryx cantiana*, MATTH. (*suffocata*, HALID.) — Göteborg.

Carl Herman Östrand.

Intressanta skalbaggsfynd. — År 1918 i slutet av maj företog undertecknad en resa till södra Öland för att studera skalbaggslivet där. En dag var jag nere vid södra Ölands udde, där jag bl. a. fick tag i flera exemplar av *Emus hirtus* L. Egenomligt nog fanns endast ett exemplar vid varje kospilling och detta exemplar fanns alltid nerkrupet i jorden med endast den guldgula abdomspetsen synlig och i spillningens nordligaste hörn. När jag cyklade tillbaka norrut, hade jag god nytta av den sydliga vinden, som var så stark, att jag, utan att använda pedaler, åkte med en fart av fjärdingsvägen på 6 minuter. Det var högtidligt att på detta sätt färdas fram över det vidsträckta alvaret, och jag hade alls inga tankar på att här finna några skalbaggar, torr och steril som hela trakten var. Helt förvånad blev jag då att få syn på en stor skalbagge, som promenerade tvärs över vägen. Jag bromsade så kraftigt jag kunde och hoppade av cykeln, så snart den saktat tillräckligt, och sprang tillbaka i lagom tid att fånga djuret just vid väggkanten. Min förvåning blev ändå större när jag såg, att det var en *Calosoma*-art. Här funnos inga larver, ej ens någon växtlighet för larver att leva av, och *Calosoma* lever ju av larver. Inte heller kunde jag finna flera exemplar. Djuret var väl ute på sök efter något att äta, men hur den förrirat sig till mitten av alvaret är en